

דף ג.

עין משפט א.ב.ג.

ח"מ סימן קנו סעיף א
עין לעיל דף ב. עין משפט א

עין משפט ד.ה.ו.

ח"מ סימן קנו סעיף ב

ב. במקום שאין בו דין חלוקה גם בקנו מידו על רצונו לחלוק יכול לחזור בו. שזה קנין דברים הוא ^ז. אם לא שביירו כל אחד צד ורוח פלונית וקנו מידם אינם יכולים לחזור. וה"ה אם הלך כל אחד והחזיק בחלקו גם בלא קנין אינם יכולים לחזור.
וי"א ^ה אפי' החזיק אחד שלא בפני חברו בחלקו ולא אמר לו חברו לך חזק וקני קנו.

דף ג:

עין משפט א.

ח"מ סימן קנו סעיף ד
עין לעיל דף ב. עין משפט ב

ד. דכל קנין הוא שמקנה לו איזה חפץ תחת הסודר, משא"כ החלוקה אין בה ממש שיחול עליה הקנין. סמ"ע ס"ק ה'.
ובפעמוני זהב כתב דכל זה בקנין סודר שעשו ביניהם לעשות החלוקה, אבל אם יהיה הקנין שקיבלו בקנין לחלוק ובכח הקנין מקנה כל אחד לחבירו הזכות שיש לו באותו מקום שיעלה בחלקו מעכשיו לא הוי קנין דברים, שזה דומה לדין פשרה שכתב מר"ן בסימן י"ב סעיף ז' דפשרה צריכה קנין וסיים הרמ"א דכשמקבל הקנין על הפשרה צריך להקנות לו החפץ שלא יהיה קנין דברים. הרי שכל שמקנה לו החפץ מעיקרא לא נקרא קנין דברים וא"כ גם כאן הואיל ומקנה לו זכותו שיש לו באותה חצר ובאותו רוח שיעלה בחלקו א"כ לא מיקרי קנין דברים. וסיים בצ"ע אבל פשוט הוא שאם קבל בקנין וחייב עצמו בתורת חיוב ודאי צריך לחלוק עמו לקיים חיובו כמ"ש הרמ"א בסעיף ד', דאם קנו מידו לבנות מחיצה לא יכול לחזור בו שלבנות לא מיקרי קנין דברים וי"ח בזה. ע"כ.
וכתב הסמ"ע בס"ק י"ד מהטור דאם קנו מידו דמשתעבד לבנות או מחייב עצמו ליתן כו"כ מהני לכו"ע שהו"ל דרך הודאה או שיעבוד וא"כ אף כאן אם חייב עצמו לחלוק חייב. ובסי' קע"א סעיף א' דאם קנו מידו שלא לחלוק דמהני ולא הוי קנין דברים, והטעם דבקנו ממנו שלא לחלוק כל אחד מזכה לחבירו חלק מזכותו שיש לו ויש לקנין על מה לחול, לא כן בקנו לחלוק סלקו השיעבוד, ע"ש.
ה. הרא"ש ב"ב פ"א סי' ג', והטעם דאין כאן אלא בירור החלקים בלבד. סמ"ע ס"ק ו'. וי"א שכאן קנה רק בהילוך לבד. ש"ך ס"ק ד'.

אור"ח סימן שסג סעיף יז

עין משפט ב.

יח. עוד צריכה קורה זו לקבל אריח שהיא חצי לבנה של ג' טפחים¹,
ואם הקורה רחבה ד' טפחים אינה צריכה להיות חזקה כדי לקבל אריח.

אור"ח סימן קנב סעיף א

עין משפט ג.ד.

א. אין סותרין בכנ"ס כדי לבנות אחר במקומו שמא יארע להם אונס
ולא יבנו, אלא קודם בונים האחר ואח"כ סותרים הישן².

הגה: ואפי' לא רצו להחריב אלא מחיצה אחת כדי להרחיבו, גם כן מקודם
יבנו וירחיבו ואח"כ סותרים המחיצה³.

א. ב. אם חרבו היסודות שלו או נטו כותליו ליפול סותרים אותו מיד^ט
ומתחילין לבנות במהרה ביום ובלילה שמא תדחק השעה וישאר
חרוב.

הגה: אסור ליקח אבנים מבית כנסת הישנה כדי לבנות החדשה⁴, ואסור לסתור

1. דאם לא כן לא יהיה בה הכר כל כך. מ"ב אות נ"ט. והיינו שוכבים עליה האריחים
בכל ארכה כשיעור רחב פתח המבוי וע"ש עוד מש"כ במ"ב.

2. וְגַם מְגִילָה כ"ד. ובבתרא ג' ע"ב. ודעת מר"ן אפי' יש עוד בתי כנסת בעיר אין לסתור
לפני שבונים האחרת, ועיין בכה"ח אות א'.

ואם יש להם בכנ"ס אחר שיכולים להתפלל בקביעות או יכולים לשכור בית ע"מ להתפלל
בו בתמידות עד שיגמרו הבנין של בהכנ"ס וא"א בענין אחר אפשר דיש להקל ולסמוך על
המתירים, כה"ח אות ב'.

3. ה"ה בימ"ד דרבים אין סותרין את הישן אלא א"כ בנו החדש, שם אות ג'.
ה"ה דיכולים לקנות בית אחר בנוי ולהקדישו לבהכנ"ס ואח"כ סותרים הישן, כה"ח אות
ד'.

אם בכנ"ס הישן שייך לבני כפרים יכולים גם למוכרו כמ"ש בסי' קנ"ג סעיף ז' ברמ"א.

4. ואם א"א בכך ויש להם מקום קבוע להתפלל עד שיגמרו הבנין אפשר להקל ולסתור
ואח"כ לבנות, כה"ח אות י'.

ט. ואפי' בשל כרכים, מ"ב אות ל"ג.

וה"ה דמותר למוכרה מיד וליקח אחרת בדמיה, כה"ח אות י"ג.

7. וְגַם וְאִפְי' הַתְּחִילוּ לְבַנוֹת הַחֲדָשָׁה אֶסוּר לְקַחַת אֲבָנִים מֵהִישָׁנָה, מ"א והא"ר דלא כהב"ח
שהקל אם התחילו כבר לבנות החדשה. שם אות ט"ו.

דבר מבהכנ"ס ב אלא א"כ עושה ע"מ לבנות.

עין משפט ה.ו. יו"ד סימן רנב סעיף א

א. פדיון שבויים קודם לפרנסת עניים ל ולכסותן, ואין מצוה גדולה כפדיון שבויים.

ב. לכל דבר מצוה שגבו הכסף לשם כך יכולים לשנותן לפדיון שבויים, ואפי' אם גבו לצורך בנין ביהכנ"ס וקנו כבר קורות לבנותו יכולים למוכרם ע"מ לפדות השבוי, אבל אם בנוהו כבר ב לא ימכרו אותו.

הגה: מ"מ הנודר סלע לצדקה אין פדיון שבויים בכלל צדקה, ואין לפדות בסלע זה ב אלא מדעת גבאי הצדקה ובני העיר.

עין משפט ז. או"ח סימן קנב סעיף א

עיין לעיל עין משפט ג

ב. ו"א דזה איסור תורה וי"א דאיסורו מדרבנן. כה"ח אות כ'. ועיין כמה פרטים בענין זה בכה"ח אות כ"א עד אות כ"ו.

ל. רמב"ם בפ"ח ממתנות עניים ממסקנת הגמ' בב"ב דף ח' ע"א.

מ. כתב הט"ז בס"ק ב' דמשמע מהרמב"ם דאם בנוהו ולא גמרו הבנין עדיין רק התחילו אותו מותר למוכרו, וכ"ש בית מדרש, גם דבר ברור שמוכרין ס"ת לפדיון שבויים. וכתב בספר בראשון לציון שאם אין מציאות שיתנו בני העיר לפדות השבויים שאין בידם משגת, פשיטא דמוכרים גם ביכנ"ס בנוי ועיין בש"ך.

נ. בספר ראשון לציון תמה על דין זה דהרי גם אם נגבה לצדקה או לכל דבר מצוה אחר משנים אותם לפדיון שבויים, וכך פסק מר"ן ע"ש.